

vidt der kunde blive Spørgsmaal om, hvorvidt en Udgift har Hjemmel paa Finantsloven eller Tillægsbevillingsloven, skal dette Spørgsmaal afgjøres af Rigsretten, og det forekommer mig, som det utvivlsomt har forekommet Forslagsstillerne, at vi derved udtrykkelig have holdt os Grundlovens Ord efterrettelige Ord til andet. Ved Siden deraf maa jeg tilføie den Bemærkning med Hensyn til Vægt, man maa tillegge Rigsdagens Beslutning angaaende Statsregnskabet, netop da det har været Gjenstand for Diskussion forleden her i Salen. Man er i Udvil om, hvilken Betydning man skal tillægge denne Beslutning, og det har man saa meget mere Grund til, som Grundloven Intet indeholder om, hvilken Vægt denne Beslutning har. Man har forsøgt at indlægge en Betydning i denne Beslutning derved, at selve Beslutningen i de senere Aar har indeholdt Udtalelser om, at Rigsdagen fraktræer sig Ret til at gjøre Ansvar gjældende. Men det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (Mineslad) gjorde forleden ganske rigtigt opmærksom paa, at man ved en Beslutning ikke er i Stand til — hvad enten Beslutningen tilhører Folkethinget alene eller Rigsdagen som Helhed — at fraktræe sig dette Ansvar; thi man kan kun binde en enkelt Rigsdagsamling ved en saadan Beslutning, der hørte en Lov til, for at denne Betydning af Beslutningen kunde blive varig bindende. Jeg skal i den Henseende minde om, at i Fællesforfatningen var det bestemt, at Beslutningen angaaende Statsregnskabet toges ved Lov. Dette er ikke nu Tilfældet, nu sker det kun som Beslutning. Der mangler derfor aabenbart en lovbestemt Regel for, hvilken Betydning man skal tillægge Rigsdagens Beslutning om Statsregnskabet, og det nytter ikke at man hidtil har søgt at hjælpe sig ved den Form, man har givet Beslutningen. Derfor er det, at Forslagsstillerne have indført den Bestemmelse, som aabenbart er den naturlige, at Beslutningen om Statsregnskabet faar den Virkning, at den forelber Ansvar, at, naar Ansvar ikke er gjort gjældende, inden Decharge er given, er ogsaa Ansvar, faldet bort. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds rettede dernæst et Spørgsmaal til mig om, hvormange Oplysninger Regjeringen kunde have Ret til at foretage, og han mente fra sit Standpunkt, at denne Ret var ubegrændset. Jeg maa nu modsige ham deri; thi det ligger klart ikke alene i de Ytringer, som jeg tillod mig at citere af en Rilde, der synes at staa hans Betragtninger nær, men det ligger overhovedet i Oplysningens Begreb, at dens Mening kun er den, at man vil forstærke sig om, hvorvidt den Repræsentation, som for Dieblisset er tilstede, er et virkelig Udtryk for Folkets Mening og Willie. Har man ikke Tillid til, at den er det, saa har man Afgang til at forstærke sig derom ved en Oplys-

ning, og faar denne Oplysning et saadant Udsald, at det endnu kan være tvivlsomt, hvilken Opfattelse der i Virkeligheden er gjældende hos Folket, vil ogsaa jeg erkende, at det kan være grundlovmæssigt at gjentage den. Men faar en Oplysning et saadant Udsald, at der ikke fornødtigvis kan være Udvil om, hvad der er Folkets Mening og Vælgernes Willie, saa antager jeg, at en gjen- tagen Oplysning kun kan have den Grund at gjøre Indgrib i Vælgernes Frihed, og da maa den opfattes som en Misbrug af Oplysningens Retten. — Det ærede Medlems Ansørgsel af mine Ytringer til det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgfreds (Scavenius) forleden med Hensyn til Forholdet mellem Kjendsgjerninger og Fortolkning, tror jeg, at jeg kan lade ligge; thi det ærede Medlem vil jo let se, at der er meget stor Forskjel i Betydningen deraf, i den Maade, hvorpaa jeg anvendte dem, og den Anvendelse, han vilde gjøre deraf. Jeg vil slutte med at udtale min Forundring over, at Oberst Tscherning nu med saa stor Iver citeres fra den Side, hvortil det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds hører, imod de Anstuelser, som dengang fra det, jeg har kaldt Centrumspartiet, og som i alt Fald var det dengang, blev gjort gjældende med ligesaa megen Iver, som den modsatte Anstuelse nu synes at blive gjort gjældende.

Bille: Det ærede Medlem, som nu satte sig, gjorde gjældende et Motiv, som skulde have lebet Hvertallet her i Forsamlingen til ikke at kræve noget Udvalg nedfat i denne Sag, et Motiv, om hvilket jeg tror at turde sige, at det maa være opfundet, efter at selve Beslutningen om ikke at nedfatte Udvalg var tagen. Forholdet er jo nemlig dette, at ved første Behandling af denne Sag var der et Medlem udenfor Hvertallet, som gik meget udførlig ind paa Realiteten af Sagen imod de Anstuelser, som vare nedlagte i Udsætt, og denne Udtalelse blev ogsaa i høi Grad paaskjønnet af ærede Herrer Forslagsstillere, som skænkede dette Foredrag en særlig Opmærksomhed. Det vil fremdeles ikke være svundet af Alles Erindring, at første Behandling af denne Sag blev affaaeren noget brat, idet den ærede Formand uden at ville udøve, som han yttrede sig, noget Tryk paa Forhandlingerne, dog mente at maatte opsætte Forhandlingerne til et følgende Møde, saafremt Nogen videre ønskede at yttre sig i dette, og under disse Omstændigheder sølte jeg, hvor stærkt det end laa fra den ærede Formands Hensigt, et saa bestemt Tryk, at jeg for mit Vedkommende frasaaldt Ordet. Men dernæst erindre vi jo Alle meget nøie, hvorledes det gik til, da Spørgsmaalet om Udvalgs Nedsættelse blev reist. Der indtraadte efter Afstemningen om Sagens Overgang til anden Behandling en lang og ængstelig Pause; saa reiste endelig det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Win-